

Proč jsme demonstrovali? Jde o spravedlivé podmínky

13. 01. 2022

11. 1. 2022 - Mladá fronta DNES - Hovory z lán(ů) - Zemědělci demonstrovali. – Proč? – Chtějí jim vzít dotace. – Dobře jim tak! Kde se objeví slovo „dotace“, je postaráno o rozruch. Když se k tomu přidá ještě přívlastek „zemědělské“, je konec racionální debaty. Zeptáte-li se zemědělců, možná vám řeknou, že by bylo lépe bez nich.

Ať už se zvolí jakékoliv podmínky a kritéria, skoro jistě to přinese nerovnosti a nespravedlnosti, pokřivený trh se zkreslenou reálnou i tržní hodnotou potravin, z níž více profitují řetězce, ne zemědělec a spotřebitel. Ale především administrativní zátěž a byrokracii a s tím spojenou nežádoucí závislost na Bruselu či nižších úřednicích.

Já nejčastěji říkám, že dotace jsou nutné zlo. Máme je tu i proto, že je mají naši sousedé, a tak v rámci jednotného trhu spolu musíme soupeřit nejen ekonomicky, ale i dotačně. Ani po téměř 18 letech členství v EU není Unie schopná platit za stejnou službu, tedy za udržitelné zemědělské hospodaření a zásobování trhu kvalitními a bezpečnými potravinami, všem zemědělcům stejně.

Nyní se intenzivně jedná, jak si tento o poznání menší koláč na národní rovině rozdělíme. Nejenže třeba na rozdíl od Německa z něj platíme i těm, kdo třeba jen produkují bioseno či kukuřici do bioplynové stanice, rozhodli jsme se namísto platby za plnění společenské poptávky za udržitelné hospodaření odměňovat sympatáky a trestat ty, kteří to dělají dobře, ale nemají dobré PR.

Když se politiků ptám, proč v podstatě zahubíme tisíce středních firem, které živí produkce mléka nebo chmele, řeknou mi zaobaleně či na rovinu, že mají smůlu. Jsou ve špatném čase na špatném místě a laik si je plete s firmou na „A“. Neměla ona „změna“ spočívat i v tom, že se nebudou dělat laciná populistická rozhodnutí, ale skutečná řešení pro občany této země?

Ač mohou být některá uvažovaná „populistická“ opatření dobře míněna, může být výsledek kontraproduktivní už jen tím, že peníze skončí u velkých vlastníků půdy, ne zemědělců a těch, kteří v lepším případě točí dvě tři nejnvýnosnější plodiny, v horším neprodukují vůbec nic a jen pobírají dotace.

Chceme, aby sem proudily tisíce kamionů s nekvalitním brakem a naše daně končily u těch, kteří nic nevracejí společnosti v zaměstnanosti, daních nebo udržitelné produkci? Chceme, aby tuzemské zemědělství dopadlo jako mnoho dalších odvětví českého hospodářství? Chceme ztratit schopnost uživit se a půdu pod nohama? Já tedy ne.

Autor: Jan Doležal, prezident Agrární komory ČR